

כיבוד

”כִּבֹּד אֶת אָבִיךָ”

לגננות

עשרת הדיברות

אפשר לספר לילדים שהשבת נקרא בפרשה את עשרת הדיברות, והדיבר החמישי הוא מצות כיבוד הורים.

? כמה פעמים עשרת הדיברות מופיעים בתורה?

? איילו עוד דיברות אתם זוכרים?
נוכל להקריא לילדים את מצות כיבוד הורים מתוך החומש (דברים ה, טז).

את פרשת ואתחנן קוראים בכל שנה ב"שבת נחמו" שאחרי תשעה באב. בפרשה, משה ממשיך את דברי הפרידה שלו מעם ישראל. הוא מזכיר להם את מסעם במדבר, את מעמד הר סיני ואת עשרת הדיברות. אנו נעסוק הפעם בדיבר החמישי בעשרת הדיברות - מצות כיבוד הורים.

מצות כיבוד הורים היא אחת משלוש המצוות שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה, והקרן קיימת לו לעולם הבא. היא גם אחת המצוות היחידות שהכתוב מגלה את שכרן (דברים ה, טז): "כִּבֹּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ... - לְמַעַן יֵאָרִיכוּ יְמֶיךָ וְלִמְעַן יֵיטֵב לָךְ...". חכמים מדגישים את חשיבות מצות כיבוד ההורים ומלמדים שהשווה אותה הכתוב למצות כיבוד המקום.

הורים

ואת אמך (דברים ה, טו)

שיר: אבא
שלומי שבת

שיר: כבד את אביך
ואמך. אריאלה סביר

אגדות חז"ל מעובדות
לילדים באתר סנונית

פרשה על המפה

בעקבות הדיון בגן יעטרו הילדים את המעמד השבועי. המעמד לשולחן השבת יזכיר לילדים את הלימוד והפעילות ויסייע להם לספר בשולחן השבת על מצות כיבוד הורים.

עד היכן כיבוד אב ואם?

התורה עצמה אינה מפרטת כיצד עלינו לקיים את מצות כיבוד הורים. כיבוד הורים הוא מושג מופשט לילדים צעירים ולכן סביר שרוב הילדים יפרשו אותה בביטויים מעשיים כמו עזרה בבית, ביצוע שליחויות וכדומה.

? כיצד נוכל לכבד את אימא ואבא?

כדאי להדגיש לילדים שאפשר לכבד את ההורים במגוון דרכים, ויש להניח שבכל משפחה מקיימים מצוה זו באופנים שונים. לדוגמה, ילדים מתנסים לא פעם במצבים שהוריהם נחים את מנוחת הצוהריים או מאריכים בשינה בשבת ועליהם להתאפק ולא להעיר אותם.

? האם הייתם זקוקים פעם לאימא ואבא כשישנו או כשהיו עסוקים?

? מה עשיתם? האם נעזרתם באח גדול, הסתדרתם בעצמכם, המתנתם שיתעוררו? מה עשיתם בינתיים? כדאי לתת לילדים תחושה טובה ולעודדם לספר את סיפוריהם, למשל: "נכון, לפעמים קשה לנו להתאפק ולא להעיר את אבא ואימא...".

כה עשו חכמינו

אגדות חז"ל רבות נכתבו בנושא כיבוד הורים, אפשר למצוא עיבודים שלהן לילדים בספרי "כה עשו חכמינו" של יוכבד סגל, בלקט "סיפורים מימים עברו" בהוצאת האגף לתוכניות לימודים וכן באתר סנונית: "אגדות חז"ל לילדים" (ראו קודר שבראש העמוד). נוכל לקרוא אחד מהעיבודים האלה ולשוחח עליו עם הילדים.

